ANY IV. PALAMÓS, OCTUBRE DE 1917. NÚM. 47.

MARINADA

PUBLICACIO MENSUAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

Fàbrica de Radiadors per a Automòbils

UNICA CASA
A ESPANYA

Ricard Corominas

Proveidor de la Reial Casa

Reparació dels mateixos,

Fars, Botzines, etc. etc.

Argüelles Granvía Diagonal, 458 - Telefon 7788

BARCELONA

Fàbrica a Madrid Monteleòn, 28 - Telefon 3584

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

ALFOMBRES - TAPICERÍES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els

GRANS MAGATZEMS A L'ENGROS I AL DETALL

H. Blanco y Bañeres, Barcelona

Successor de BLANCO Y BOSCH

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3

i Fruita, 2. **TELEFON 190 A**

Grans existencies.

Ultimes Novetats.

Preus sens competencia.

Importació directa de Tapiços, Smirna i Perses (Orient). Ultimes creacions, istil antic, en Damascs, Velluts, etc. Jocs complets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i Cobrellits de Tul i Puntes per a Dormitori.

Tapets, Pells, Mantes, Edredons.

Tallers de Roba blanca per a taula i llit i demés articles de **Llencería, Gèneros de punt, Camisería** i **Equips** per a senyor i senyora.

NOTA. Es convenient per a les carpetes saber les mides de l'habitació.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

LA BENGALINE

PINTURA

ESMALT

Corts, 653 - BARCELONA

CH. LORILLEUX Y C.ª

H. IBÉRICA DEL PADRE

HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: JOSEP ROCA

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisa als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les estacions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaràn a l'establiment, si es que ho sol·licita, com també el tramvía que porta la creu roja, que els deixa davant el carrer Conde del Asalto.

RESTAURANT TELEFON 67

JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

BA BE BI BO i BU NIC

SANT JOAN DE PALAMÓS (Costa Brava)

Primera Colonia estiuenca marítima de Catalunya. — «Xalets» per a families. — Servei de Hotel i de Restaurant. Obert tot l'any.

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.ia en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: **GIRONA**

Telefon Urbà n.º 242 **Telefon Interurbà per a conf. n.º 6**

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

Grans tallers de Fotogravat

REQUESENS, OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

Majó i Planas.-Barcelona

Importadors directes d'Olis minerals.
Fàbrica de grasses per a la industria
- - - a Hospitalet del Llobregat.
Corretges, Gomes, Amiants, - - -
- - - Estopades i Caps de Cotó.

CORRESPONDENCIA: Fernando, 12, entl.° (Entrada Vidre, 2)

Hotel i cafè TRIAS

Situació immillorable, davant de la mar, de la estació, del passeig i al costat de l'administració d'automóbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE — TELEFON, 35

MAGÍ VIÑALS

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2 - Barcelona -

TELÉFON; 1692

Cases a Port-Bou, Cerbere, Irún i Hendaya:

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

ANY IV. PALAMÓS, OCTUBRE DE 1917. NÚM. 47.

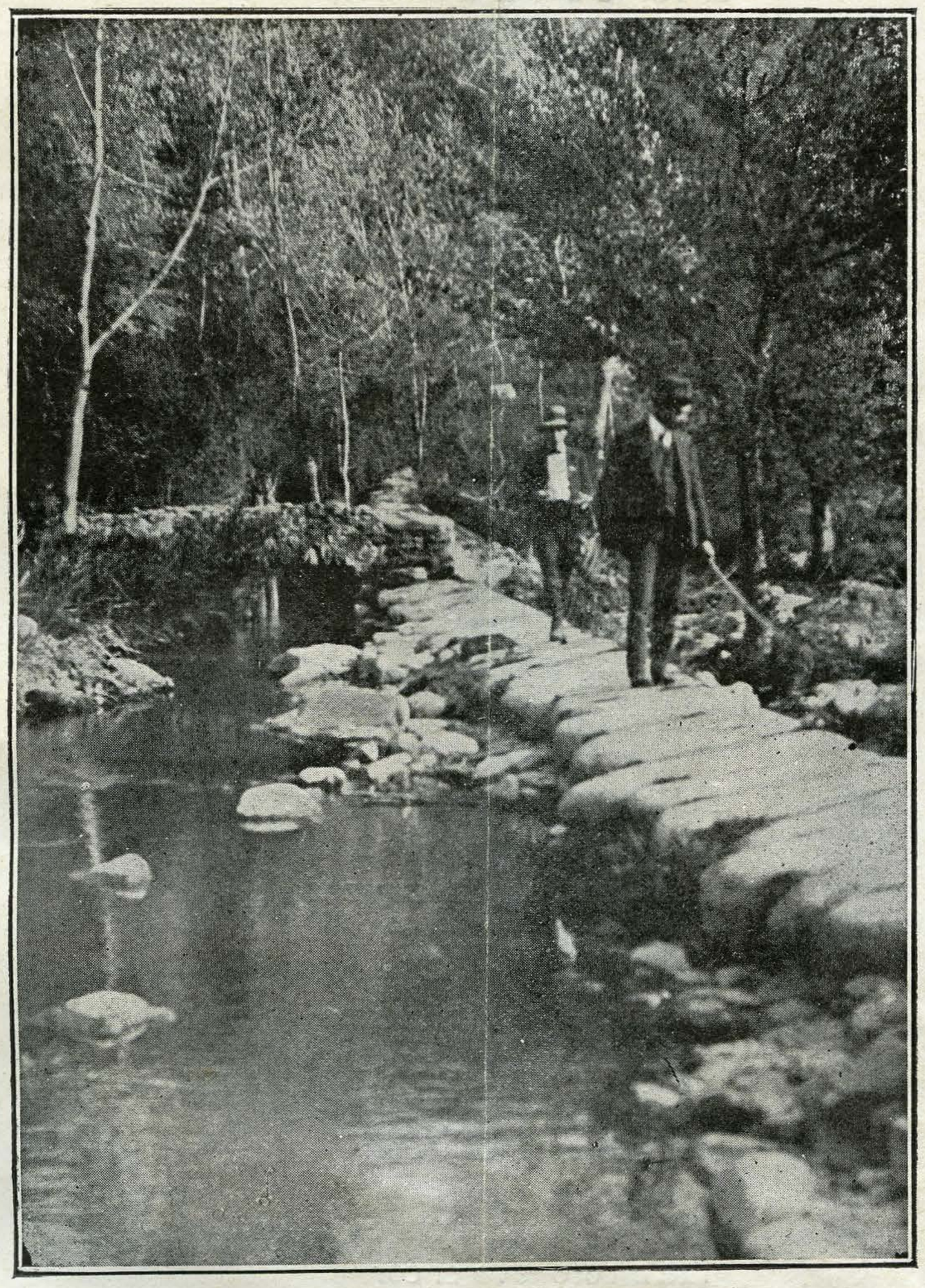

LA BONA PASSERA

Clixè de Joàn B. Camós.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Madrigal de l'amor

La jovenesa guarnía
de lliris tos disset anys.
Cupidó vers tu venía
per ignorats viaranys.

Com arribà de bell aire,
al vergê entrava de dret,
i l'ubriagà la flaire,
entrebaltint-lo a pleret.

Tu ignoraves l'escomesa,
car el bergant i felló
et vingué amb la sobtilesa
alada d'un papelló.

Però es seguiren els dies
i un d'ells tingué un clar matí
en que, distreta, cosíes
sota un florit lleçamí.

Passava jo per la vora,
seguint mon camí sens nord;
quan vas fer-te oviradora,
em posí a cantar ben fort.

I el cant, com una ventada,
pels teus lliris al passâ,
els mogué en una zumzada
que a Cupidó desvetllà.

Llavors ell venjà la treta
d'aquell endormiscament,
combinant la malifeta
del gentil canviament,

qui els lliris tornava en roses
i te'n coronava el cor
i encara amb mans tremoloses
hi vessava un rou d'amor.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Jo el prodigi vaig entendre
i posí terme al meu cant
perqué l'esguard se't va encendre
com el matí fulgurant.

I, emmenant cap a tu els passos,
ja segur del meu destí,
vaig sacsejâ amb els dos braços
les branques del lleçamí.

Tan bé et digué la plujana
florida el meu sospirar,
que, enamorada i galana,
amb els ulls em vas besar.

JOÁN DRAPER

Sant Pere de Galligans

Del llibre: TERRA DE GESTES I DE BEUTAT.—GIRONA.

La Girona medi-eval, enamorada follament de la majestat de Carlemany, a la protecció i valentía del qual ajustava tots els fets de la reconquesta, cregué que l'esglesia de Sant Pere fou aixecada baix la comanda del rei franc.

Fundada pels frares Benets en el segle IX, ès un dels monuments de la ciutat de més profonda poesía i on la pedra canta mellor i més noblement la immortalitat dels artistes que la cisellaren i de la fè que els ajudà a bastir-la.

La seva fàbrica imposanta, ès avui com un pa d'or que hagués rossolat dels esllavissaments ensagnantats del Monjuic costerut per a fonamentar-se en el còrreg del Galligans: d'un or vell, patinat sàviament, que devé d'unes lluiçors exquisides pel contrast agut del sòrdid veinatge de cases miserioses i de l'ubaga frescal i romàntica de la Catedral de Santa María.

Tots els grans monuments gironins s'han anat transformant en el transcurs dels anys; cada generació hi ha aportat lo mellor dels seus cabals artístics amb les febres i les esperances ciutadanes.

Sant Pere de Galligans, al contrari, resta fidel, en absolut, a la poderosa personalitat del seu temps i a les idees dels fundadors. L'harmonía del conjunt de batiments i el caràcter de la planta, apareixen com pensades per una sola voluntat i consagrades per una mà única, amarada i convulsa d'un esperit cristià i cavalleresc. El creuer singularíssim; la portada ornamentada d'una faiçó rica i original, amb bellíssimes columnates estriades i en espiral, amb capriciosos capitells d'un regust barbre; el claustre magnífic, decorat amb ca-

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

pitells superbs, model d'arquitectura romànica catalana, i el campanar octagonal, orgullós en la seva velluria, vigilant encar, formen un conjunt homogeni i admirable d'eternitat.

Entreu en son interior i veureu desgranar-se amb tota sa intensitat l'admirable poema del naixement de la fè cristiana després de la reconquesta. Us sentireu desseguida invadits per l'ambient propici a la meditació, i a la vostra vida interior hi bategarà vigorosament. La grandesa nua de les tres naus esforçades, les pilastres aixecant-se arremolinades a les columnes de la nau central, la decoració dels grans capitells d'una talla primitiva, la llum que ho acaricía tot confusament, entrant poruga per les finestres obertes en el canó de la volta, embaumen l'ànima d'una aspre i sublim religiositat. Arquitectura severa, expressiva, allunyada de les decadéncies i abigarraments de quasi totes les esglesies de la ciutat moderna.

La seva harmonía encesa per un foc creient commou d'una manera forta. Borra en nosaltres la visió delicada del Jesús de la creació bondadosa de Leonardo da Vinci, i ens fa adorar i agafar temença al Just crucificat en les imatgeríes barbres, i a les visions agitades, apocalíptiques, dels profetes de l'Antic Testament.

A travers del temps, sempre l'esglesia de Sant Pere ha despertat ferventa devoció. Ja en els principis fou honorada per les senyoríes i cessions que li otorgà el comte de Barcelona, Ramón Borrell, i que continuaren quasi tots els reis de la Nació catalana.

Avui que romàn abandonada de tota estimació oficial, allunyada de les glòries de que ès mereixedora, encara la devoció popular s'hi conserva gaiament. Aquesta flor embaumadora dels humils del nostre poble, que es veu forastera en la pretenciosa pompa dels temples actuals, que passa sense florir per les majestuoses naus de la Sèu, romàn viva en la pobresa de l'esglesia benedictina.

La Verge del Remei hi ès adorada en un petit altar aixecat en una de les àbsis, tota recatada dintre la rústega capelleta. Gloriosa en mig de les presentalles dels malalts i de les flors colorides que el poble li ofrena, aconsola els sofrents, auriola amb l'esperança i porta dolçors a les ànimes senzilles que li preguen en la desgràcia.

XAVIER MONSALVATJE i JOAQUIM PLA.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Recordatori

Ecce Agnus Dei

En la primera comunió de Montserrat Roger i Ribera

Avuy davant del altar
he sentit que'l sacerdot
tres voltes deya devot
com Sant Joàn en lo Jordà:

«Veusaquí l'Anyell de Deu
que del món trau lo pecat»;
y totduna s'es entrat
bon Jesús en el cor meu.

Amagat dins lo blanch vel
de l'Hòstia, l'Anyell diví
s'es tan ajuntat amb mi
que mon pit ara es un cel.

JAUME COLLELL, PBRE.
Mestre en Gai Saber

Profanació

Costum.

El poble de Cabanes de la terra empordanesa, cenyit per dos braços temibles, la Muga i el Llobregat, resplendeix heroicament. Sotmès al perill de la inundació, no'n ressent gran paüra, per la circumstancia de que l'enaigament llotós adoba i fertilitza la terra fins a fer-li rendir dues collites anyals. Ja ha pagat ben cara la seva gosadía en el transcurs dels segles: no més cal recordar que, en el quinzè, el poble tot fou, com una petxina, desarrelat, estragat i arrocegat per les aigües morint-hi moltes de persones. Més no ès pas tan punyidora la llòbrega recordança ni tan repetida la tràgica facenda, per a que hagin d'abandonar aquells empordanesos la terra que el propi càstig beneeix. El llot deixat per les aigues ès rosada benèfica.

Com el mariner ama la mar, tot i les rauxes de furia que sembren dol, el poble de Cabanes ama els dos rius. A ells mercè, pot haver les llars fonades de menjar i joir de fàcil i agradosa labor.

De tot i bell hi ha en la gosada conrería; i arreu, en les hortes ben endegades, en els camps estoveits, en els brucets delitosos, i en els olivars i en la pollancreda, tot creix amb tanta d'ufanor i gerdor, que els terrassans, com en paradís, ne són cofois i gelosos.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

Cap esdeveniment no pot trencar, doncs, la ventura ni reduir la riquesa, sinó l'aigat. Se'n defensa el poble hardit? Bé ho fa, certes, car planta canyiços i enfonsa varals en els ribatges.

Estupor s'apodera de l'hom, qui, a la vista del poble i a sabuda dels afrosos precedents, s'adona que no hi hà cap pont ni en el Llobregat ni en la Muga. En la dissort, isolat queda el poble sencer, com nau en alta mar. Ningú no pot lliurar-se de la punició.

Quan les plujes persistents no porten traces d'amainar, cau, amb les ruixades, l'ombra grisa de l'angunia, angunia estranya qui es fondría suaument i lleu amb tal que pogués esser amidat el límit de la inundació.

Com centinelles temorosos, no són pocs els qui esperen la vinguda dels rius, aquell espectacle que, si vist a la segura des d'un cimall imposa, esperat en les riberes de Cabanes esfereeix i corgela.

Més la vigilancia no para i el senyal d'alarma no ès donat, fins que l'aiga brogent assalta el marge, hi obra portell i, sobreeixint de sobte, s'estén a llargs reguers, per la plana conreada.

Mateix que en la nau batuda pel temporal, tots els homes s'aparíen a la defensa. El xip xap de les petjades i la remor de la pluja batent són dominats pel crit esglaidor, fatídic:

—El riu ha trencat! El riu ha trencat!—

Presta i lleugerament, tothom desembarraça el baix de la casa. La mainada ès closa en el pis entre el munt entorpidor de fòtils i endergues. De no sofrir un aigat com el de l'any 1421, tot se salvarà, vides i coses, en la reduida altura del pis. El cor afeixugat, va aliviant-se. Més encara li resta temor glaçadora. En els baixos escarits, per on comença l'aiga de regantellar, el bestiar brueleja, flairant el risc; els xoncs—cosa inaudita—assatgen d'enfilar-se per l'escala. Tota la riquesa pecuària està en perill. Si es perdés, se perdería el benestar. No cal que ningú se'n planyi ni ho pregoni, car ès unànim i viu el sentiment.

Tantost ressona l'avís de la ruptura d'un dels rius, que ja formen legió els qui clamen per la única defensa.

—Anem a ca'l sacristà.

—Després tot s'ha de fer a corre-cuita.

—Si tant esperem, potser l'aiga mos arribarà a la nou del coll.—

No deixa d'haver-hi algun cor-fret qui atemperi els temerosos.

—Sembleu gallines moiades! Tot se farà.—

O la pluja referma o de les afores arriba, espelmat, un atalaia advertint que el riu ja colga el marge més atapeït i agerat, somovent varals, doblegant canyiços. El clam per defensar els remats domina. Basta no més a avivar-lo, devegades, el caient de la tarde.

—Per què hem de patir si mos en podem passar?

—No deixem venir la nit a sobre sense tenir el bestiar acomboiat.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

—Penseu que ès el fruit de mil suades.—

Tal diuen els qui més fretura senten de la valença tradicional. I en massa, carregats de mullena, xipollejant en les fotges, els pagesos arriben a casa del sacristà.

—Venim per la clau,—fan molts a gran cridoria.

—I amb pressa que venim!

—Ja sabs lo que't toca.—

El sacristà, com guardador de fortalesa cobejada, sòl resistir responent:

—Tinc de parlar amb el senyor rector.

—Deixa'l estar el senyor rector. Que no ho sabs que amb això no mana?

—Això't ve de nou?

—Vinga la clau.

—El poble hi té dret.

Compleix el sacristà com a bon súbdit. Si el senyor rector ès novell en el poble, se redreça i enrogeix, com persona ofesa.

—Quí pot permetre semblant profanació?—exclama entre irritat i adolorit. I el bestiar no's pot salvar en altra banda?

—Nó, senyor;—responen els més hardits pagesos, qui han traspassat el llindar de la rectoría.

--I sempre, sempre s'ès fet aixís?

—Sempre.

—Dôs aneu, i que Déu mos perdoni a tots.—

El sacristà obre les portes del temple de bat a bat. L'aiga s'hi endinsa, ultrapassant el cancell. Rufada sobtosa, caragolant-se en la brèdola, fa tremolar els vitratges. Apar que el temple s'enfonsi. El sacristà vol véncer la foscor del gran àmbit. Guia sos passos un trist fanalot. A dures penes, logra encendre alguns ciris que posa en els llocs més recòndits i arrecerats de l'esglesia. Les flames, batudes pel tràmpol, fan més imponent, amb l'oscilació, aquell món d'ombres sagrades suara en quietut i a punt, llavors, de rebre la profanació. La faror de la llàntia del Santíssim ès castigada per l'aigavent, al qual singular tradició obre la portalada, tal com ès oberta en el jorn de Corpus.

El sacristà, com si resés mormola:

—Té raó el senyor rector: ja ès una ben trista cosa!—

Mentrestant, el poble s'entrega, renouer i frissós, a la feina d'acomboiar les besties. La gran encolla avença en els carrers, convertits en rius, a força d'agulló i de no poc treball. Hi han toçades, confusions. L'estranya professó té certa color èpica. Els homes, regalant aigua com els alers de les teulades, s'amostren hardits i fins riolers. El bé del poble ès salvat. Com no alegrar-se?

Les portes de l'esglesia són obertes amplament. El bramul dels primers bous que hi entren, esgarrifa per la forta ressonància que troben. L'ensurt encalla el pas dels pagesos.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

—Cap a dins,—crida una veu forana.

I a grans batzegades s'encofurna la massa en la nova arca de Noè. Mentres els qui, sota la pluja torrencial, esbaleguen per a assolir el sopluig sense demora, la demora no pot estalviar-se, per ço com els pagesos, en trencar el respecte sagrat, queden un moment atònits i com esbaleïts. El parpelleig de la llàntia del Santíssim, qui lluu en la fosca com un rubí sobre negre mantell, els fa tremolar.

—Cap a dins; aneu empenyent,—criden els de fòra.

L'espectacle, forçosament, adquireix horrors d'assalt i d'escarni. Cerquen els pagesos un tocom per a fermar les besties, i, com no ès cas de fer escarafalls ni de sentir penediment, de tot se valen: de la barana de l'altar major; del pilar de la pica beneitera, del sòcol de la trona, dels claus de les llànties. El belar de les ovelles, el mugit dels bous, l'assaïnament dels cavalls, són tan forts, que molt forts, per esser entesos, han d'esser els crits dels homes qui allí treballen estrompaçant-se i relliscant en el llot enganxadiç. No poden menys de sentir emoció en calcigar les llambordes sepulcrals que convertexen en lloses d'estable. La vaor de pleta ja domina. Braçats d'uzerda són estesos en la peanya dels altars. Alguns bous, remusquejant, s'amorríen en la pica beneitera.

Tots els pagesos, s'ajuden, afables, com parçoners d'un negoci. I els qui primer enllestexen i ja no tenen ajut a prestar, encara no es mouen, per ço com a semblança d'un malalt gorit, escampen l'esguard per tota l'amada església, tornada barandell per esser defensa dels bens materials. Aixís com el qui té assegurat el pa de cada dia resa bé, aquells homes, llavors, senten efluvi místic de gratitut: cauen de genolls damunt el fang i eleven els ulls a l'imatge de Sant Vicens tota voltada de foscor.

Ressona el toc d'Angelus. Tothom s'humilía i resa. La veu de la campana fa remembrar els caients de tarde estival, quan els camins són blancs de pols i el llit dels rius ès quasi buit; també recorda els jorns de festa quan la esglesia ès endomaçada, olorosa de flors i d'encens, ressonant de cantúries. La radical mudança fereix. La profanació esgarrifa.

—Tothom està llest?—crida el sacristà, fent remor de claus.

S'entristeix el bon home al pensament de la costum quotidiana, ço ès, el picar, amb les claus a la porta, tot cridant: «No hi ha pas ningú?»

(Acabarà).

MIQUEL ROGER I CROSA.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

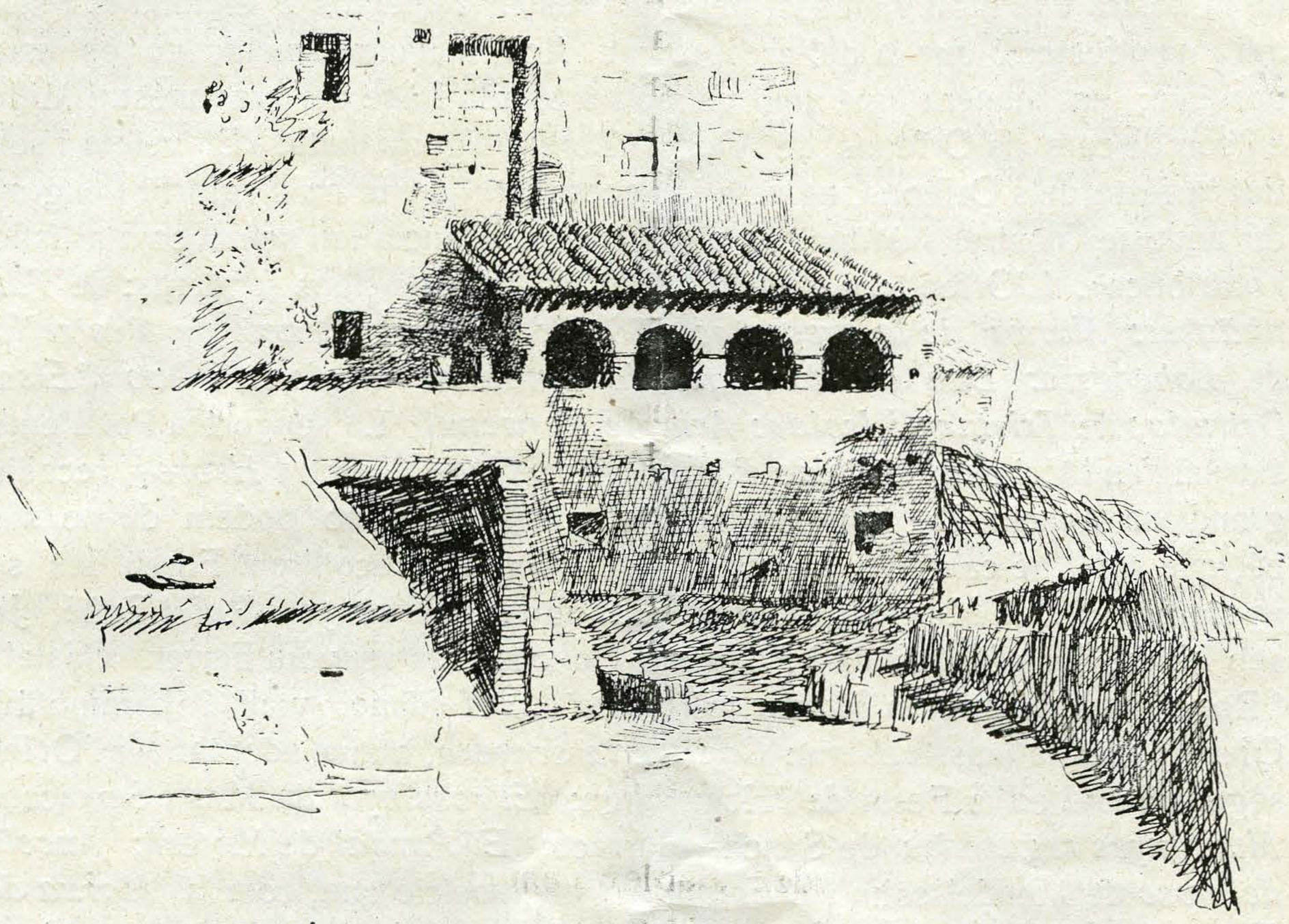

D'UNA MASÍA EMPORDANESA

Dibuix de Francisco Vidal.

Crònica local

El senyor de Palamós durant tot el Septembre ès estat el piano de manubri. Feia un barri una ballada a só del piano de maneta, i ja el barri veí, com a gelós, l'imitava; en manera que l'engrescament s'escampà, com viu flameig, arribant algún carrer a apassionar-se fins passada mitja nit, rebent, amb tal motiu, la morma d'una penyora. L'afició creixent portà alguns joves a organitzar una vera *verbena*, amb orquestra en el Passeig de Lòpez Puigcerver amb fanalets i cadeneta, preludiant-la, impròpiament amb una sardana. Açò era dissabte, i el dijous següent, ja els veïns de la Plaça del Forn celebraren també altra *verbena*, si bé animada amb la vènda de caramel·los i l'encant d'una toia. Fet el guany a la nit, els manubris rondaven tot el dia per a enrobustir el jornal. Aixís, les cançons de copletistes, avui en voga, han ressonat sense parar.

Que a Palamós ja hi ha complexitat ciutadana, ho comprova el fet de que al costat del ressò d'aquelles cançons, hi havía el de música de Wagner. L'Orfeó, comptant amb el preadíssim concurs de la senyoreta Amèrica Polls i Boy, assajà amb vera il·lusió, composicions wagnerianes. Tal circumstància, mogué, de nou, la Junta de l'Orfeó per a reunir tots els elements musicals

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

de la nostra vila molt valiosos, però que resten dispersos i emmudits i sens altra manifestació que la del professorat. Açò, malauradament, no ès estat possible; en manera que aquí ve molt a tom la frase del gran mestre Millet en son discurs als Orfeons de Vich i Torelló agermanats: «En veient i sentint la festa dels Orfeons, es veia la necessitat que hi ha d'enfortir i engrandir aquestes nostres institucions d'una transcendéncia tan social com artística i patriòtica». L'Orfeó donà de Wagner les composicions següents: de *Tannhäuser: Marxa de la presentació, Salve d'amor, Cançó de l'estrella;* de *Lohengrín: Duo d'amor, Preghiera, Marxa religiosa*, i *Duo d'Elsa* i *Ortruda;* de *Tristany i Isolda: Aria de Kurwenal.* La senyoreta Polls entusiasmà l'auditori amb la *Salve d'amor*, *Herodiade, Tosca* i *Hebrea*, recollint grandiosa ovació. De tots els solistes de l'Orfeó no podem dir-ne sinó bé, que molt bé cantaren i molts d'aplaudiments recolliren. Foren les senyoretes Antonia Maspera i Carme Casanovas i els senyors Rafel Suñé, Josep Pèrez, Joàn Matamala i Francisco Conchs. Els senyors Ferrer, Castelló i Roger interpretaren la *Marxa religiosa* en el piano, violí i harmoniüm. Oferí, a més la massa choral: *Cant de la senyera*, himne adoptat per l'Orfeó, segons acord en la Festa de l'Homenatge; *El rossinyol* de Mas i Serracant; *Muntanyes regalades* de Sancho Marraco; *El Pardal* de Morera; *Aucells del bosc* de Mendelssohn i *L'Empordà,* composició que, com la *Marxa del Tannhäuser,* hagué de repetir-se. Dirigí dues composicions el mestre Casanovas i les restants el mestre Ferrer. Deia bé tothom en dir que era el millor concert de tots quan porta l'Orfeó celebrats. El teatre estava esplèndid, per haver-s'hi reunit totes les families distingides de Palamós i moltes de forasteres. Una sóla falta hi hagué: la de començar excessivament tard.

A les balles de manubri, ja citades, hem d'afegir les de les festes Majors de Sant Antoni de Calonge, Sant Joàn de Palamós i Vall-llòbrega. A totes hi acudiren palamosins a grans vols, trobant-hi les cobles de la nostra població. La festa de Sant Joàn ès la tradicional. A Vall-llòbrega hi han hagut, enguany, dos partits i dos balls.

En el Centre Federal donaren, una nit, concert i ball, artistes rodamons.

En l'espai d'una setmana, per mor de la boira, embarrancaren dos vapors: el noruec *Ferro* en les *Formigues*, i el *Coltano* en la llosa d'Aro, ambdós amb carregament de carbó. Aqueixos esculls han semblat bé Caribdis i Scylla. Hi hagué moviment d'autoritats i treball d'escafandre per a llevar del fons de les *Formigues* les 50 tonelades de carbó que hi foren llençades per a alleugerir el vaixell. Visità el nostre port el vapor *Sueca* que ofereix la singularitat de semblar la meitat d'un vapor. Hi recalà també el *Teresa Tayà* per a incorporar-se a un comboi.

La gran falla de vagons continúa perturbant la indústria i comerç de la nostra vila, com per tot arreu. De totes les manipulacions de la indústria tapera fetes a la fàbrica dels Srs. Martí Montaner i Comp.ª i El Convento, n'ha

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

tret una pel·lícola la casa Gaumont. Ja hom dóna per segura la vènda de la Electra a l'Energía Elèctrica. Una ramiola de feina hi ha hagut en la indústria amb una comanda de l'Argentina. En temps d'inacció, tothom sab quan arriba una comanda. Conforme anunciàrem, el Tramvía ha canviat d'horari, avençant la sortida dels trens, per tal d'assegurar l'enllaç a Flassà.

Se reuní la Junta del Patronat de l'Hospital, acordant posar en bones condicions la sala destinada a malaltíes infeccioses. També se reuní la Junta general de la Societat de Socorros Mútuus.

Hem tingut el plaer de saludar el gran artista i col·laborador de MARINADA En Josep Triadó.

Donya Dolors Torroella feu en sa Acadèmia de puntes al coixí una exposició, que ha estat molt visitada i lloada.

El llorejat poeta palamosí En Francesc de A. Marull ha obtingut un premi per la seva poesía *La costa brava* en els Jocs Florals de la Societat Autonomista de Catalunya de Barcelona. També ha obtingut vàries distincions en un concurs humorístic de Gracia.

Mossèn Martí Torrent ha pres càrrec del Vicariat d'aquesta Parròquia. En substitució del Sr. Santamaría, jubilat, ha de venir el Tinent de la Guàrdia Civil D. Francisco Santaella.

Per conseqüencia de l'estat de guerra, la Guàrdia Civil continúa costudiant tots els trens de la línia de Flassà a Palamós.

Esdevingué lleugera commoció sísmica, de qué molts ni se n'apercebéren. Havent de cessar en son càrrec un regidor de l'últim bieni, ha correspost, per sorteig, a D. Ramón Reig.

S'ès verificat el cens electoral sense cap incident, arribant el número de votants a 1500.

En l'encreuament de les dues carreteres l'industrial senyor Alsina construeix una casa, quedant, aixís ara, tot el carrer edificat. De Palamós estant, ja hom veu la gran mole de l'esglesia de Sant Antoni, sorgent de la tirallonga de cases baixes.

Arribà de Londres la distingida familia de D. Miquel Gubert.

La pedra balconera de l'Aduana caigué amb la trepidació de trons. Matà un home un goç rabiós a cop de pedra. Un tamborell de l'Oliver topà amb pedres grosses, llençant el carreter. La Guardia Civil prengué un subjecte per requisitòria vinguda de Barcelona.

Ja les castanyeres han sortit i encara la calor impera com al cor de l'istiu. Els estudiants han reprès els llibres. S'obren les vetlles, temps avinent per a l'estudi. Mos plau anunciar que el dia 9 d'Octubre se reobrirà l'Escola de Llengua catalana i d'Història de Catalunya, que assolí gran èxit en el passat curs; i ès per a nosaltres un dever el fer a saber que el palamosí En Joan Capellà, mestre de l'Escola de Sant Sadurní, donà amb gran èxit, a Girona, una conferéncia sobre l'ensenyança de les ciéncies físiques a les escoles, nova que, per ignorància, deixàrem de consignar oportunament.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Sport

Foot-ball

En la reunió general ordinària que celebrà el «Palamós F. C.» el dia 14 del passat mès de Septembre se discutiren varis assumptes i, en particular, la necessitat de si tenía de subsistir o no el «Palamós F. C.»

Després de llarga discussió per a veure si es trobaría un mitjà per a poder seguir subsistint la Societat i no trobant-ne cap pel poc capital amb que compta i per la poca protecció que troba entre la classe acomodada de Palamós, s'acordà, per unanimitat, sospendre temporalment la vida activa del «Palamós F. C.» fins a un altre temps millor.

Per a no perdre l'entrenament i el jòc, la major part dels nostres jogadors han ingressat a altres clubs de la provincia, però sempre disposats tots, al primer crit que se'ls façi, a tornar al Club patern per a afegir noves i brillants victòries a les que logrà el Club que avui desapareix.

¿No pot Palamós, amb un poc d'esforç ajudar el «Palamós F. C.» per a no deixar perdre el bell sport en nostra benvolguda vila?

Sería una vergonya que no comptessim amb un camp de sports pel desenrotllo i divertiment de nostra joventut.

Recordem, una volta més, la noble i gloriosa lluita que tingué de sostenir nostre primer team per a conquerir el títol de Campió de la Provincia de Girona, les dues formoses copes i les onze medalles de plata que posseeix.

—Felicitem i enviem la més cordial enhorabona al Sr. Llucià Sistané, autor d'un bell article publicat en el nombre del 27 del passat Septembre de la revista *Foot-Ball* que es publica a Barcelona.

—Durant el passat mès, el «Palamós F. C.» sols ha jogat dos partits d'entrenament, celebrats el primer en el camp del «Sport Club Guixolense» de St. Feliu i el segón en el camp del «Casal Popular» de Palafrugell, essent vençut en els dos partits.

Cal fer constar, per tal de desfer les mentides propalades per certs periòdics, que el «Palamós F. C » en cap dels partits efectuats presentà son primer equip complert, principalment en el camp del «Casal» de Palafrugell, on l'equip del «Palamós» comptava amb sis jogadors del segón i tercer team.

—Segons noticies que rebem, la Federació Catalana de Barcelona, ha desestimat la protesta que havía presentat l'«Ateneu Deportiu» de St. Feliu de Guixols contra 'l «Palamós F. C.» en el partit efectuat per la possessió de la copa Maura, anul·lant el goal que reclamava l'«Ateneu Deportiu».

No content encar l'«Ateneu» amb el fallo de la Federació Catalana, ha enviat una nova protesta a la Reial Federació Espanyola de Madrid de la qual esperem que, basant-se en el Reglament del foot-ball, fallarà a favor del «Palamós F. C.», puix del contrari aniría contra les lleis foot-ballístiques i, a l'ensems, demostraría que la Federació Catalana ès com si no existís.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Si no hi ha novitat, informarem en el número proper, als amables llegidors de MARINADA de l'acord que prengui la Reial Federació Espanyola de Clubs de Foot-Ball.

JOSEP FRANCH.

Madrigal

Del llibre JUNIOR.

I

Tu qui abelleixes en la posta d'ara
sota'l brancam del codonyer florit,
i en mesures d'amor ets tan avara,
i tens el cabell negre com la nit.

Tu qui en el somni em breces, sens fadiga,
i en ton record fineixo el pensament;
i em guies en el món, o destra auriga,
i em menes pels camins, en ton esment.

Jo adoraré la teva faç tan pura,
i duré un pom a ta finestra humil;
i ma joia diré al vent, que murmura
entre les vinyes gerdes de l'abril.

II

Canten les merles a la dolça umbría
i boten les vedelles en el prat;
i ès content el rector, que cada dia
Nostre Senyor fa créixer més el blat.

Rutila el sól, encès de nova ardéncia
i arbora el cep l'hardida joventut;
doncs, lleva'm ja l'enyor i fes preséncia,
vina al meu braç que em sento esmaperdut.

Vina que les ovelles ja són toses,
i ès olorós de menta l'aiguaral;
vina que les puncelles són descloses,
i a l'ombra adhuc incerta del rafal,
tos llavis besaré damunt les roses,
i et contaré l'amor d'un madrigal.

LLUÍS BERTRAN I PIJOAN.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Moviment del port durant el mès de Septembre de 1917

	ENTRADES	TONELATGE		SORTIDES	TONELATGE
Vapors	6	6.861	Vapors	6	6.861
Barcos de vela	14	582	Barcos de vela	14	582

Operacions de la Caixa d'Estalvis **Mès de Septembre**

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
51	3410	20	3546'85	4

Estació pluviomètrica

Aiga recollida durant el mès de Septembre: 22'8 mm.

Registre civil **Mès de Septembre**

Naixements: 1. Lluís Huerga i Vega.—2. Francisca Valls i Carreras.—3. Rosa Pallí i Roig.—4. Joana Valls i Colasse.

Defuncions: 1. Joaquim Matas i Gubert, 62 anys — 2. Albert Salvador i Casellas, 5 mesos.—3. María Roget i Puig, 4 anys.—4. Joàn Griera i Rovira, 58.—5. María Gou i Pericot, 31.—6. Emilia Carreras i Ferrer, 33.—7. Josep Pèrez i Rodriguez, 29.—8. Francisca Martín, 64.

Matrimonis: 1. Jaume Grau i Batista amb Pilar Estragués i Hornós.—2. Antòn Quetglas i Tomàs amb Francisca Reverter i Màs.—3. Ramón Sureda i Montaner amb Catarina Solés i Pardàs.—4. Miquel Aviñó i Romeu amb Dolors Barti i Baladent.—5. Enric Blanco i Puigmacià amb Julia Tauler i Janer.—6. Francisco Frigola i Casas amb Teresa Marcó i Pagés.—7. Salvador Cané i Xifró amb Amparo Mayol i Rissech.

Tallers Tipogràfics LA GUTENBERG – Palamós.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

CICLES SANROMÁ

ARTICLES PER A
SPORTS

MOTOS I SIDE-CARS

SUN

A. SANROMÁ
Balmes, 62
BARCELONA

TELEFON
1445

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

EXQUISITO LICOR

CALISAY

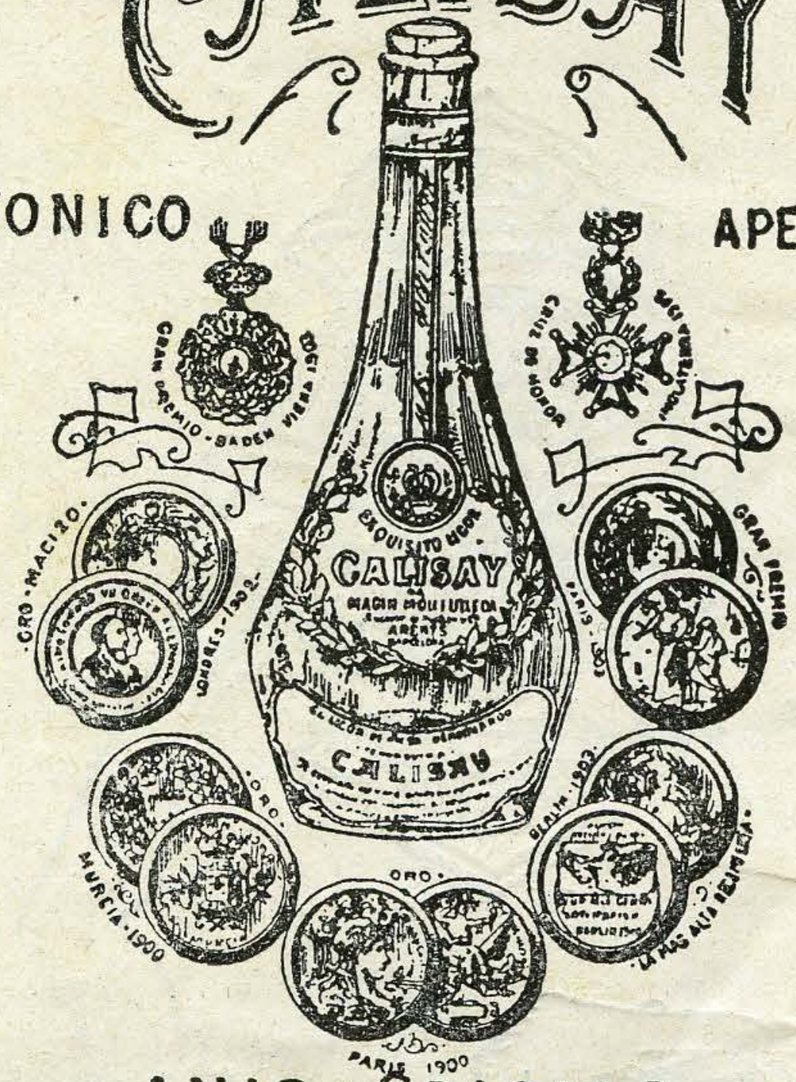

TONICO APERITIVO

ANIS "CRIOLLA"
y Rhum VICTORIA"

Licor Ferro - Quina

CALISAY

Exquisit i suau licor de sabor agradable i de puresa garantida.

Composició aprovada i recomanada per varis Laboratoris Municipals i nombroses eminencies médiques.

Beguda higiénica ideal, de fama mundial.

El seu ús facilita les digestions penoses, fortifica el sistema nerviós i retorna les energies i forces perdudes a l'organisme debilitat per malalties o treballs excessius.

Premiat en totes les exposicions i concursos nacionals i estrangers.

POT DEMANAR-SE PER TOT ARREU.

Viuda i fills de Magí Mollfulleda

ARENYS DE MAR (Barcelona)

Tingueu compte amb les falsificacions.

Rebutgeu les imitacions.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez

Gran saló de enllustra-bòtes de

Isidro Bernis

Se compòn tota classe de calçat per deteriorat que sigui. Elegancia, exactitut i economía. Gran assortit de CREMES de les millors marques, figurant-hi l'acreditada marca DANDY, la qual suavitza el cuiro fins a l'extrem de quedar impermeable. No sofriu més dels ulls de poll : Useu els pegats que ven aquesta casa i amb vuit dies quedareu curats.

Carrer de Notaríes, 25. **PALAMOS**

JOSEP COMAS

Envelats, Cortinatges, Tribunes i Adornos de totes menes.

Artístiques il·luminacions de gas acetilè i electricitat.

GIRONA: Carrer de la Barca, 17.
BARCELONA: » Lancaster, 2.

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de

Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures Artificials.
Dentadures d'or : reballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

CONSULTORI MÉDIC-QUIRURGIC

DE

Joaquim Jubert i Eliseu Jubert

:: MALALTÍES DE LA PELL :: MALALTÍES DE LES CRIATURES

CIRURGIA GENERAL

Plaça de l'Oli, 1, pral. Telefon, 205. GIRONA

Aliments

per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa

MANUEL FRERES de Lausanne (Suiça) i

XACOLATES

PURES DE CACAO, elaborades en el Convent de LA TRAPA pels RR. PP. CISTERCENCES.

DIPOSITARIS EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14. BARCELONA

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

"ROCALLA,,

Plaques de Ciment i Amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

:::: La coverta més econòmica :::: La coverta més sòlida i duradera

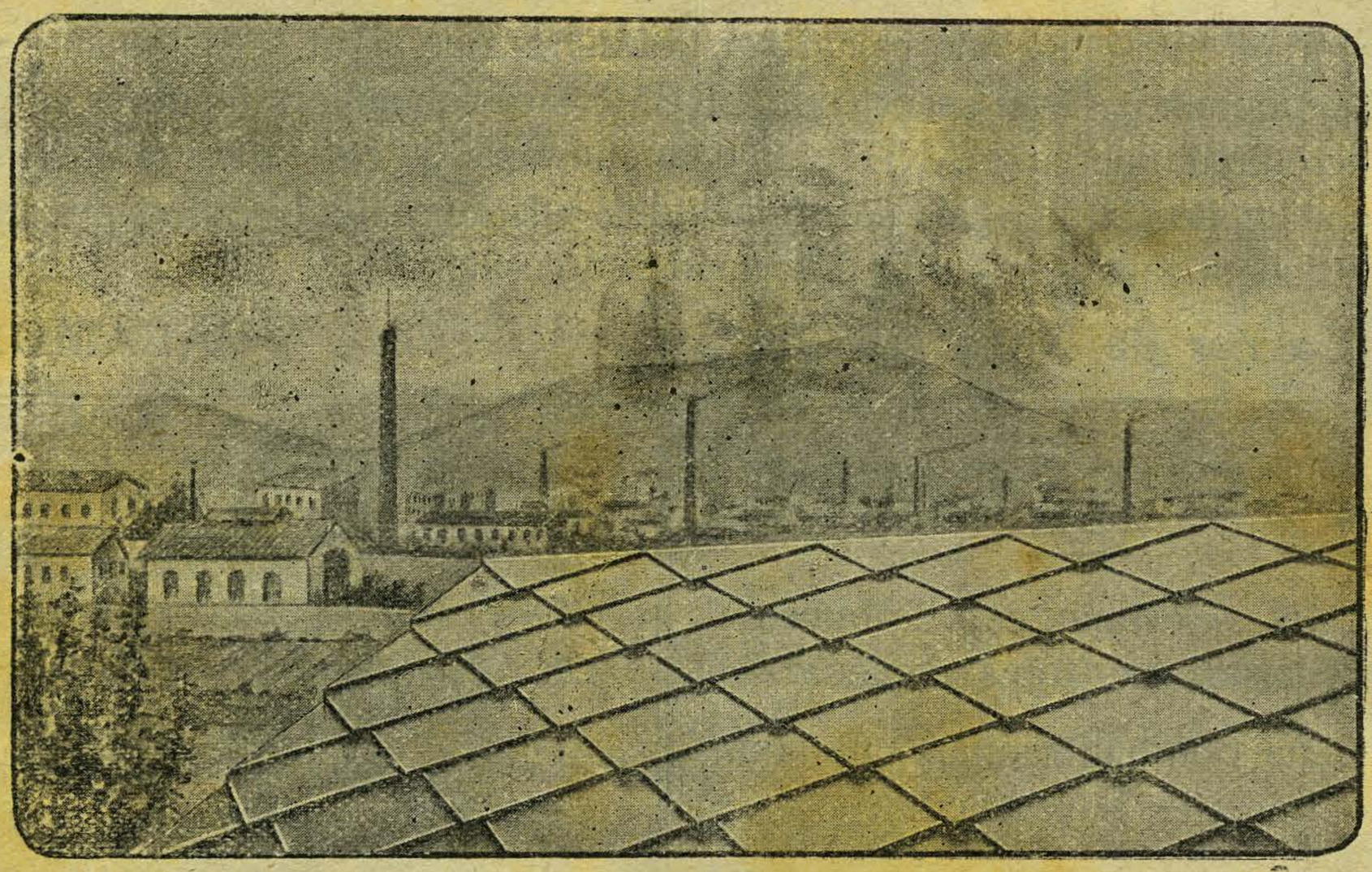

Model de coverta

DEMANAR PREUS I DETALLS, a **JOSEP ESTEVA,** PORTA DEL ANGEL, 1 i 3, PRAL. - **BARCELONA**

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÁ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

"Del Amor,,

D' exquisit aroma, agradable paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

"Del Amor,,

Molt recomanat per varies emimencies mèdiques. Priva totes les malaltíes infeccioses i de l'estómac.

:::: ROM ::::
«PEPITA»

:::: VERMUT ::::
«ESPAÑOL»

:: CONYAC ::
«PEPITA»

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

Tenda LA REINA

— DE —

NICET CASANOVAS

SASTRERÍA i Confeccions. Varis genres de punt. Cotilles alta novetat. Models fabricats especialment per a la casa.
CENTRE : DE : REPRESENTACIONS

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Carrer de Mauri i Vilar, 3

CASANOVAS

=SASTRE=

PALAMÓS

Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO

- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBEREAN,
modernament reformada per
— GEVAERT i E. MORERA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

J. Marull Agustí

LA MÉS ANTIGA I ACREDITADA

Carrer de Munt, 21

NOTA important : Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.
Telefon interurbà, 3.

GIRONA

Maquinaria eléctrica.
Material eléctric.

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts del Llibre

CEFERÍ GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91. **BARCELONA**

Existencia de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINONI = Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vinyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses **caligràfiques, litogràfiques** i **talla-dolça,** de les quals n'hi ha sempre existencia en magatzem = ::: Teles per a Enquadernació ::: = **Filets de coure:** gran assortit en magatzem dels més usuals en pòlices de 1 - 2 i 3 kilos.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós *Col. J. Sánchez*

CASA FUNDADA EN 1852

Sastrería de Joàn Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

Ronda de Sant Pere, 7, entressol

:: BARCELONA ::

Un agua mineral para todos

tan bienhechora y tan eficaz como la mejor agua mineral, bebida en el manantial mismo, que debeis beber a toda edad, en todo momento del dia, durante o después de las comidas, estéis o no enfermos. Eso es la que obtendréis vosotros mismos, haciendo disolver en un litro de agua ordinaria un paquete de

Lithinés del Dr Gustin

Esta agua de tal modo mineralizada es deliciosa para beber y aûn pura. Ligeramente gaseosa y muy refrescante se mezcla a todas las bebidas y principalmente al vino, al cual dâ un sabor exquisito, Por sus propiedades radio-activas y curativas, esta agua mineralizada previene o cura en su misma casa a los que hacen de ella un continuado y regular uso, en las afecciones de

Riñones, Vejiga, Higado, Articulaciones

Los Lithinès del Dr Gustin, se venden en latas metâlicas en todas las farmacias del mundo.

12 PAQUETES hacen 12 LITROS de agua mineral, por 1'20 PTAS.

214 bis

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós Col. J. Sánchez